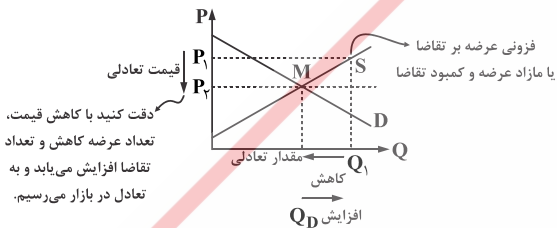

الف) نموداری که شبیهی نزولی و رو به پایین داشته باشد، نمودار تقاضا است.

ب) نمودار تقاضا است، پس مربوط به مصرف‌کنندگان است و عوامل تأثیرگذار بر نظر مصرف‌کنندگان عبارتند از: ۱) قیمت کالا، ۲) درآمد، ۳) سلیقه خودشان، ۴) تبلیغات، ۵) قیمت سایر کالاها
* هزینه‌های تولید از عوامل تأثیرگذار بر نظر تولیدکنندگان است.

پ) همان‌طور که در نمودار مقابل مشاهده می‌کنید با حرکت از نقطه S به نقطه M قیمت از P_1 به P_2 کاهش یافته است. با کاهش قیمت طبق قانون تقاضا طبیعتاً مقدار تقاضا افزایش می‌یابد، زیرا رابطه معکوس (غیرمستقیم) بین P (قیمت) و Q (مقدار) وجود دارد.
(گلیپگانی) (بازار - بررسی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان) (متوسط)

۲- گزینه «۲» - پیش‌بینی اشتباه تولیدکنندگان از رونق بازار باعث افزایش عرضه می‌شود، اما بعد از گذشت یک ماه و عدم افزایش تقاضا برای کالای مدنظر، بازار با فزونی عرضه بر تقاضا مواجه می‌شود. در چنین شرایطی باید قیمت کاهش یابد تا تقاضا افزایش یابد و بازار به سمت نقطه تعادلی حرکت کند. به نمودار زیر دقت کنید:

(گلیپگانی) (بازار - بررسی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان) (متوسط)

۳- گزینه «۴» - الف) برای پیدا کردن درآمد تولیدکننده در قیمت ۲۰۰۰ تومان چون زیر نقطه تعادل است و فزونی تقاضا بر عرضه داریم، مقدار عرضه را ضربدر قیمت (یعنی ۲۰۰۰ تومان) می‌کنیم. دقت کنید در این قیمت مقدار عرضه ۲۰۰۰ واحد و مقدار تقاضا ۴۰۰۰ است، پس هرچه تولید شده به فروش رفته است و باید ۲۰۰۰ واحد کالا را ضربدر قیمت ۲۰۰۰ تومان کنیم تا درآمد تولیدکننده در این قیمت را به دست آوریم.

$$Q \quad P \\ 2000 \times 2000 = 4,000,000 \text{ تومان}$$

ب) همواره حداکثر میزان درآمد تولیدکننده، در نقطه تعادل است، زیرا هرچه قدر که تولیدکننده تولید کرده است، به فروش رفته است: یعنی نقطه «پ» حداکثر درآمد تولیدکننده را نشان می‌دهد.

پ) اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیش‌تر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است. (پاورقی) (گلیپگانی) (بازار - بررسی رفتار اقتصادی تولیدکننده) (متوسط)

۴- گزینه «۱» - هرگاه در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشاند، مشروط بر این‌که عوامل بیرونی مثل قیمت‌گذاری دولت مانع این تبدیل نشود. (گلیپگانی) (بازار - تعادل و قیمت تعادلی) (آسان)

۵- گزینه «۴» - در مباحث اقتصادی وقتی از بازار کالای خاصی سخن می‌گوییم، منظور ارتباط خریداران و فروشندگان آن کالا است و نه ضرورتاً مکان خاصی که به اصطلاح «بازار» نامیده می‌شود. (گلیپگانی) (بازار - تعادل و قیمت تعادلی) (آسان)

۶- گزینه «۳» - الف) خریداران عمده کالاها و خدمات (مثل خریدهای دولتی از جمله خریداران عمده سیمان) مناقصه برگزار می‌کنند.

ب) فروشندگان رب در بازار رقابتی هستند، زیرا تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هریک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و در عمل هیچ‌یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار به عبارت دیگر، قیمت‌گذار نیستند.

پ) از آن‌جا که شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر تنها فروشنده محصولات نفتی است، پس یک بازار انحصاری است.

ت) فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، مزایده برگزار می‌کنند. (گلیپگانی) (بازار - انواع بازار) (متوسط)

۷- گزینه «۳» - در حسابداری ملی فقط آن دسته از فعالیت‌های تولیدی در محاسبه و سنجش منظور می‌شود که دارای سه شرط زیر باشد:

۱) از بازار عبور کند؛ یعنی تولیدکننده در مقابل دریافت پول به مصرف‌کننده کالا را تحویل دهد. (انتخاب گزینه «۳» و رد گزینه «۱»)
 ۲) فعالیت‌هایی که به تولید کالاها یا خدمات نهایی منتهی شود؛ یعنی کالاها یا خدمات واسطه‌ای نباشند، چون ارزش آن‌ها درون کالاهای واسطه‌ای است و اگر به‌طور مجزا محاسبه شوند، در واقع دو بار محاسبه می‌شوند، یک بار به‌صورت بخشی از ارزش کالاهای نهایی و یک بار هم به‌صورت مستقل. (رد گزینه «۴»)

۳) قانونی و مجاز باشند. (رد گزینه «۲») (گلیایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - تولید کل و اندازه‌گیری آن) (متوسط)

۸- گزینه «۱» - الف)

$$\frac{\text{قیمت کالا}}{\text{سال های عمر مفید کالا}} = \frac{92}{4} = 23$$

$$\frac{97,520,000,000}{4} = 24,380,000,000 \text{ ریال}$$

$$24,380,000,000 \times 2 = 48,760,000,000 \text{ ریال}$$

$$92 \times \frac{6}{100} = 5,520,000,000 \text{ ریال}$$

$$92,000,000,000 + 5,520,000,000 = 97,520,000,000 \text{ ریال}$$

ب) قیمت جدید کالا با احتساب ۶٪ افزایش قیمت

از آن جا که هزینه استهلاک دو سال آخر را خواسته، پس:

پ) هزینه استهلاک کالا با قیمت جدید در هر سال

(گلیایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - استهلاک) (دشوار)

۹- گزینه «۳» - ابتدا باید جمع کل تولیدات را محاسبه کنیم: (مقدار هر کالا ضربدر قیمت هر واحد)

ارزش مواد غذایی:

$$60 \times 6,000,000 = 360,000,000 \text{ تومان}$$

ماشین‌آلات:

$$810 \times 100,000,000 = 81,000,000,000 \text{ تومان}$$

خدمات ارائه شده:

$$\frac{70}{100} (360,000,000) = 252,000,000 \text{ تومان}$$

نکته: از آن جا که ارزش کالاها و خدمات واسطه‌ای در درون کالاهای نهایی است، پس در محاسبه تولیدات داخلی و ملی محاسبه نمی‌شود.
پوشاک:

$$80,000 \times 300,000 = 24,000,000,000 \text{ تومان}$$

الف) برای محاسبه تولید ناخالص داخلی باید مجموع تولیدات را با تولید کانادایی‌های مقیم ژاپن جمع کنیم، زیرا تولیدات داخل مرزهای جغرافیایی یک کشور مدنظر ماست.

تولید کانادایی‌های مقیم ژاپن + پوشاک + خدمات ارائه شده + ارزش ماشین‌آلات + ارزش مواد غذایی = تولید ناخالص داخلی

$$360,000,000 + 81,000,000,000 + 252,000,000 + 24,000,000,000 + 3,388,000,000 = 109,000,000,000 \text{ تومان}$$

ب) برای محاسبه تولید خالص ملی باید کل تولیدات را با هم جمع کنیم، به اضافه تولید ژاپنی‌های مقیم خارج از کشور، سپس هزینه استهلاک را از کل آن کسر کنیم:

تولید ژاپنی‌های مقیم خارج از کشور + پوشاک + خدمات ارائه شده + ارزش ماشین‌آلات + ارزش مواد غذایی = تولید ناخالص ملی

$$360,000,000 + 81,000,000,000 + 252,000,000 + 24,000,000,000 + 4,388,000,000 = 110,000,000,000 \text{ تومان}$$

هزینه استهلاک:

$$\frac{1}{9} (81,000,000,000) = 9,000,000,000 \text{ تومان}$$

تولید خالص ملی:

$$110,000,000,000 - 9,000,000,000 = 101,000,000,000 \text{ تومان}$$

تولید خالص ملی سرانه:

$$\frac{\text{تولید خالص ملی}}{\text{جمعیت کل کشور}} = \frac{101,000,000,000}{100,000,000} = 1010$$

(گلیایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - استهلاک) (دشوار)

سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند - تولید ناخالص ملی = ارزش کل تولیدات

ارزش کل تولیدات:

$$۸۳۹ - ۱۱۰ = ۷۲۹ \text{ دلار}$$

ارزش کل تولیدات - GDP = سهم تولید خارجیان مقیم کشور

$$۸۵۴ - ۷۲۹ = ۱۲۵ \text{ دلار}$$

(گلبایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - استهلاک) (متوسط)

۱۱- گزینه «۱» - الف) ابتدا باید داده‌ها را با هم جمع کنیم:

درآمد صاحبان املاک و مستغلات:

$$\frac{1}{3}(۷۵۰) = ۲۵۰ \text{ میلیارد ریال}$$

درآمد صاحبان مشاغل آزاد:

$$\frac{۶۰}{۱۰۰}(۸۴۵) = ۵۰۷ \text{ میلیارد ریال}$$

درآمد صاحبان مشاغل آزاد + دستمزدها + سود شرکت‌ها و مؤسسات + درآمد صاحبان املاک و مستغلات + درآمد صاحبان سرمایه = درآمد ملی

$$۷۵۰ + ۲۵۰ + ۷۷۷ + ۸۴۵ + ۵۰۷ = ۳۱۲۹ \text{ میلیارد ریال}$$

(ب) درآمد سرانه

$$\text{درآمد سرانه} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \frac{۳,۱۲۹,۰۰۰,۰۰۰}{۶۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۵۲,۱۵۰$$

(پ) ردیف ۲ یعنی درآمد صاحبان املاک و مستغلات، وجوه مربوط به اجاره را نشان می‌دهد.

(گلبایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - درآمد ملی) (متوسط)

۱۲- گزینه «۴» - گاهی ارزش پولی تولیدات نهایی را از آن جا که به خانوار فروخته می‌شود، جمع می‌زنیم و تولید کل را به دست می‌آوریم. بدیهی

است در این محاسبه، نگران اندازه‌گیری تولیدات واسطه‌ای و مواد اولیه نیستیم، چرا که ارزش پولی همه آن‌ها را در محاسبه کالاها و خدمات

نهایی خود به خود اندازه‌گیری کرده‌ایم. به این روش، «روش هزینه‌ای» می‌گویند. (گلبایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - محاسبه تولید کل جامعه) (آسان)

۱۳- گزینه «۲» - الف) برای پیدا کردن مقدار افزایش در سال سوم باید تولید در سال سوم به قیمت ثابت را از تولید در سال پایه کسر کنیم:

$$۵۰۰ - ۴۵۰ = ۵۰ \text{ میلیارد تومان}$$

(ب) برای محاسبه تورم یا مقدار افزایش قیمت باید تولید در سال دوم به قیمت جاری را از تولید در سال دوم به قیمت پایه کسر کنیم:

$$۴۸۰ - ۴۷۰ = ۱۰ \text{ میلیارد ریال}$$

(گلبایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - محاسبه تولید کل) (دشوار)

۱۴- گزینه «۱» - هر چه درآمد سرانه در یک کشور بالاتر باشد، سطح زندگی افراد بالاتر و رفاه در آن جامعه بیشتر است.

کشور «ک»:

$$\frac{۹۹۶,۰۰۰,۰۰۰}{۶۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۱۶,۶۰۰ \$$$

کشور «گ»:

$$\frac{۴۶۳,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۴,۶۳۰ \$$$

کشور «ف»:

$$\frac{۶۹۵,۵۰۰,۰۰۰}{۵۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۱۳,۹۱۰ \$$$

کشور «ق»: ✓

$$\frac{۵۱۳,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۱۷,۱۰۰ \$$$

(گلبایگانی) (آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - شاخص‌های نسبی) (آسان)

۱۵- گزینه «۴» - بررسی موارد نادرست:

الف) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.

ت) آمارهای اقتصادی در سطوح چهارگانه:

خرد: خانوارها، شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی / شهری / منطقه‌ای / کلان: ملی و بین‌المللی

(کلپایگانی) (بازار + آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - آیا می‌دانید بازار چگونه شکل می‌گیرد؟ + بررسی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان + تعادل و قیمت تعادلی + چگونه می‌توانیم میزان فعالیت‌های اقتصادی را در سطح جامعه اندازه‌گیری کنیم؟) (متوسط)